

[Arbejdsministeren]

mer. Også dette hænger sammen med udviklingen inden for forsikringen, som har medført en sådan udvidelse af kassernes arbejdsområde – man kan blot nævne efterlønnen – at effektivitetshensyn kræver større enheder.

Den udvikling, der har været med hensyn til størrelsen og omfanget af de ydelser, som udbetales gennem kasserne, har endvidere gjort det rimeligt at foretage en – mindre – stramning af betingelserne for at opnå ret til disse ydelser. Efter forslaget skal de 26 ugers arbejde, som giver ret til dagpenge, fremtidig ligge efter indmeldelsen i kassen. Formålet er at sikre, at ret til dagpenge ikke opnås på grundlag af et løst tilknytningsforhold til arbejdsmarkedet, men alene på grundlag af arbejdsperioder, hvor den pågældende har haft et sådant ønske om fast tilknytning til arbejdsmarkedet, at det har været naturligt også at forsikre sig mod tab af arbejde. Det skal for en ordens skyld nævnes, at ændringen ikke indebærer nogen form for stramning i forhold til personer, der for første gang søger ud på arbejdsmarkedet.

En klar forbedring for medlemmerne ligger i den udvidede ret til dagpenge under ferie, som indføres for medlemmer, som på grund af ledighed eller sygdom ikke har optjent feriepenge. Med dette forslag sidestilles disse medlemmer økonomisk med de ledige og medlemmer, der er kommet i arbejde på en virksomhed med kollektiv ferielukning.

Reglerne om dagpenge under arbejdskonflikter ændres, således at der fremover kun kan lukkes for dagpenge til allerede ledige medlemmer, hvis der er tale om en ikke overenskomststridig konflikt. En konflikt kan herefter kun få betydning for allerede ledige medlemmers dagpenge, hvis der er tale om en konflikt, som er i overensstemmelse med det fagretlige system, og hvorunder de ledige derfor både har indflydelse på beslutningerne omkring konflikten og ret til konfliktunderstøttelse. Derimod kan de ledige ikke rammes af overenskomststridige konflikter, som de ingen indflydelse har på. Det skal nævnes, at den meget omtalte konflikt inden for chokolade- og sukkervareområdet i Vejle for nylig ikke ville have fået konsekvenser for de ledige medlemmer, hvis denne regel allerede havde været gennemført, da denne konflikt opstod.

En forbedring for medlemmerne ligger endvidere i ophævelsen af den såkaldte 20/

30 dages regel i forbindelse med dagpenge for søgnehellidage. Denne ændring betyder desuden en stor administrativ lettelse i kasserne.

Et vigtigt led i justeringerne i forbindelse med lovforslaget er de forholdsregler, der går ud på at skabe større klarhed omkring de lediges rettigheder og forpligtelser. Der er tale om tre store områder, som har givet mange vanskeligheder gennem årene, fordi retstilstanden i meget høj grad er udviklet gennem praksis og derfor er meget uoverskuelig. Det drejer sig om: hvad må den ledige foretage sig, uden at der sker fradrag i dagpenge, hvornår foreligger der vægring, og hvad vil det sige at stå til rådighed for arbejdsmarkedet?

Det vil nok være på sin plads at komme med nogle enkelte bemærkninger særligt om det at stå til rådighed, fordi dette punkt i ganske særlig grad har været udsat for misforståelser i den offentlige diskussion omkring arbejdsløshedsforsikringen i den senere tid. Der er ikke tale om, at regeringen nu har opfundet et nyt begreb inden for forsikringen, eller om en stramning i forhold til hidtidig praksis. Det har altid været en forudsætning for udbetaling af dagpenge, at medlemmet står til rådighed for arbejdsmarkedet – det er det, der gør arbejdsløshedsdagpengene til en arbejdsmarkedsydelse til forskel fra de ydelser, som hjemles over sociallovgivningen, og det er et princip, som er fuldt accepteret i kasserne og fagbevægelsen. Det, der nu sker, er, at den hidtidige praksis i videst muligt omfang omsættes til et cirkulære, således at de ledige er i stand til at indrette deres forhold efter reglerne, og således at det bliver muligt at føre en saglig debat om reglerne og deres berettigelse.

Det er i det hele taget mit håb, at der vil blive ført en saglig debat i offentligheden både om de nu foreslåede ændringer – om hvis detaljer jeg naturligvis henviser til lovforslagets bemærkninger – og senere om ændringernes konsekvenser og det eventuelle behov for yderligere foranstaltninger. Som jeg tidligere har nævnt, er arbejdsløshedsforsikringen af stor betydning ikke alene i sig selv som et sikkerhedsnet under de erhvervsaktive, men også i kraft af de følgevirkninger på arbejdsmarkedet i øvrigt, som reglerne kan have. Det er derfor ikke så mærkeligt, men tværtimod kun godt, at mange mennesker